

Aan STASDEF
Van DGB
Afgestemd met CDS, HDFC

TER BESLISSING

Datum

1 september 2022

Onze referentie

BS2022020452

Opgesteld door

██████████
DGB/DMVD

KD:Ambtelijke leiding

T ██████████

██████████@mindef.nl

Aantal bijlagen

1

Nota

Aanleiding

Het Defensie Projectenoverzicht (DPO) en de DPO-afwijkingsrapportage zijn het resultaat van de afspraken in het "DMP bij de tijd", het Defensiematerieelbegrotingsfonds en van de ambitie om de rapportages van Defensie meer integraal te maken (Kamerstuk 35000-X nr. 68). Het DPO verschijnt met Prinsjesdag en de DPO-afwijkingsrapportage met Verantwoordingsdag. Deze rapportages over materieel-, vastgoed- en wapensysteemgebonden IT-projecten hebben als integrale periodieke overzichten de eerdere 'Stand van Zakenbrieven' vervangen die (voor 2017) bij wijzigingen op product-tijd-geld aan de Kamer verstuurd werden.

Geadviseerd besluit

Instemmen met deze versie van het DPO. U wordt verzocht de aanbiedingsbrief te ondertekenen. Op woensdag 14 september moet het stuk aan de drukker verstuurd worden ten behoeve van publicatie op Prinsjesdag. Het DPO is samengesteld in een werkgroep met CDS (DS, DMO, DOSCO), HDFC, DCO en DGB. HDFC (en IRF/MinFin) zijn akkoord.

Kernpunten

- Met dit DPO zegt u niets toe. U geeft invulling aan het meer integraal rapporteren (Kamerstuk 35000-X nr. 68). Voor het DPO als geheel worden geen politieke of bestuurlijke gevoeligheden verwacht.
- Een groot aantal projecten is als gevolg van DN22 in scope vergroot. Daar waar er reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden (een in een beraad vastgestelde afwijkingsrapportage op product-tijd-geld) zijn de verandering in projectomvang en budget in dit DPO verwerkt. Maatregelen uit DN22 worden hiermee als concrete stappen in het DPO zichtbaar.
- Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de projecten aanvulling inzetvoorraad munitie, verwerving *Combat Support Ship*, dieplaadspoorwagens, de *Midlife Update* projecten van de grondgebonden wapensystemen Bushmaster, CV90, Pantserhouwitsers en Fennek, evenals levensduurverlengende maatregelen aan het PATRIOT wapensysteem waarmee het tot tenminste 2040 technisch inzetbaar blijft.
In het luchtdomein gaat het om uitbreidingen op de projecten MALE-UAV (MQ-9 Reaper), strategisch luchttransport (MRTT) en tactisch luchttransport (vervanging Hercules).
- Projecten die als gevolg van DN22 in omvang gaan wijzigen, maar waarvoor de besluitvorming nog niet heeft plaatsgevonden, worden in de volgende afwijkingsrapportage op het DPO (mei 2023) opgenomen. Het gaat bijvoorbeeld om de projecten Groot Pantserwielvoertuig Boxer en Aanvulling Standard Missile 2.

- Bij projecten waarvan het budget als gevolg van DN22 verhoogd is, is de financiële reeks veelal teruggezet naar 'commercieel vertrouwelijk'. Omdat Defensie daarover nog moet onderhandelen met leveranciers, wordt het budget opnieuw commercieel vertrouwelijk totdat de contracten zijn aangepast. Dit wordt toegelicht in de inleiding van het DPO.
- In dit DPO worden innovatie en duurzaamheid als separate thema's geïntroduceerd. Naast een algemene beschrijving in het voorwoord worden -daar waar duurzaamheid en innovatie maatregelen onderdeel zijn van een project- deze benoemd in de separate projectbladen. Veelal betreft dit de recentere projecten. In volgende jaren zal het aandeel projecten met een paragraaf rakend aan de uitvoeringsagenda's innovatie en duurzaamheid stijgen.

De projectbladen bij onderstaande projecten, die op delen wel gevoelig kunnen zijn, zijn tot aan de drukversie nog geactualiseerd:

1. Projectblad Defensie Operationeel Kleding Systeem (DOKS): Onder andere vanwege COVID restricties zijn de draagtesten verlengd. De gunning van het contract wordt in het voorjaar van 2023 verwacht. Ter overbrugging is de verstrekking van het interim gevechtspak in het nieuwe NFP (*Netherlands Fractal Pattern*) camouflagepatroon in augustus gestart.
2. Defensiebrede Vervanging Operationele Wielvoertuigen (DVOW): Defensie heeft juni jl. een Memorandum of Understanding (MoU) met Duitsland getekend voor de gezamenlijke verwerving van Airborne Voertuigen. Duitsland is lead nation. Er wordt gestreefd naar een D-brief en contracttekening in 2023. Daarnaast wordt vermeld dat de Scania Gryphus vrachtauto's tot eind 2022 aangepast worden om de juiste hoogte te krijgen.
3. Vervanging M-fregatten (ASWF): In de D-fase wordt het basisontwerp met groter detail uitgewerkt om te komen tot een uitvoerbaar contractontwerp. Uit de extra informatie die in de D-fase beschikbaar kwam, blijkt dat de eisen voor onderwatergeluid, schok, temperatuur en stabiliteit een grotere invloed hebben op de maatvoering en het gewicht dan aanvankelijk werd verwacht. Het schip moet groter worden om het eisenpakket te accommoderen om te komen tot een schaalbaar en toekomstvast fregat.
Met België wordt – gezien een verschil in besluitvormingsprocessen - in detail afgestemd over de stappen die volgen na het bereiken van overeenstemming met leveranciers tot aan verzending van de D-brief. Om tot een contractontwerp te komen waarin alle systemen fysiek passen bleek meer tijd nodig. Als gevolg hiervan verwacht Defensie de D-brief begin 2023 naar de Tweede Kamer te versturen.
4. *Medium Altitude Long Endurance Unmanned Aerial Vehicle* (MALE UAV): Dit project is aangepast door de uitbreiding met vier MQ-9 toestellen conform DN22. Met deze nieuwe behoefte is het projectbudget en de tijdplanning aangepast.
5. Vervanging Gulfstream: De Gulfstream van het type 650 is aangekocht en wordt op dit moment door de fabrikant omgebouwd naar de juiste configuratie om als militair vliegtuig te worden gebruikt. Planmatig wordt het vliegtuig medio 2023 opgeleverd inclusief zelfbeschermingssysteem.
6. Programma Concentreren Verduurzamen en Vernieuwen: CVV heeft gevolgen voor lopende vastgoedprojecten. Daar waar CVV vastgoedprojecten in uitvoering raakt, is dit benoemd in het projectblad. Het betreft bijvoorbeeld de projecten Huisvesting gezondheids- en tandheelkundige centra en Schietfaciliteiten voor Speciale Eenheden.

7. Vervanging Medium Power Radars in Wier en Nieuw Milligen: het projectblad is n.a.v. het Commissiedebat Materieel van 29 juni bijgewerkt. Verder is toegevoegd dat Defensie met de leverancier een contract heeft gesloten om het geluid te reduceren door plaatsing van een koepel over de radar en aanpassing van de aandrijving. Met deze maatregelen is de verwachting dat wordt voldaan aan de geldende geluidsnormering. Na oplevering van de reductiemaatregelen voert Defensie een geluidsmeting uit alvorens de radar 24/7 in gebruik te nemen. Ook de zuidelijke radar wordt voorzien van een koepel om het geluid te reduceren.

Toelichting

Financiële overwegingen

De projecten in het DPO zijn DLP-gedekt; HDFC heeft het DPO geparafeerd, IRF is akkoord.

Juridische overwegingen

Geen juridische component.

Communicatie

DCO is in het redactieteam betrokken.

Context

Het DPO kijkt terug en geeft een actuele weergave van projecten die in uitvoering gegeven zijn, met speciale aandacht voor significante wijzigingen op de criteria product, tijd of geld. De criteria hiervoor worden uitgewerkt in de inleiding van de rapportage.

In het DPO is de informatie bevat die voorheen in de Voortgangsrapportage IT werd vermeld en ook bij vastgoed is deels informatie opgenomen zoals eerder in de Vastgoedrapportage vermeld.

Vanwege separate afspraken in het kader van de Regeling Grote Projecten met de Tweede Kamer zijn de projecten "verwerving F-35", "Vervanging onderzeebootcapaciteit" en "Grensverleggende IT (GrIT)" uitgezonderd van het DPO.

De indeling van het DPO in hoofdstukken is aangepast aan de indeling van het defensiematerieel-begrotingsfonds (DMF) en de projectbeschrijvingen zijn zoveel mogelijk in lijn gebracht met elkaar (en met overige begrotingsstukken zoals het jaarverslag). De stand van verzonden Kamerbrieven m.b.t. nieuwe projecten wordt op het laatst mogelijke moment voor het drukken nog geverifieerd.

Informatie vallend onder 'belang van de Staat'

Geen

DE PLAATSVERVANGEND DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]